

**Приложение № 3 към Насоки за прилагане
на Конвенцията на ООН за правата на хората
с увреждания**

Компетентни органи по прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания	
Равенство и забрана на дискриминация (Член 5)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Право на жените с увреждания (чл. 6)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Право на децата с увреждания (чл.7)	<i>Държавна агенция за закрила на детето; Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Повишаване на общественото съзнание (Член 8)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт;</i>
Достъпност (Член 9)	<i>Общини Омбудсман на Република България; Комисия за защита от дискриминация; Комисия за защита на потребителите; Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт;</i>
Право на живот (чл. 10);	<i>Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Равнопоставеност пред закона (Член 12)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Достъп до правосъдие (Член 13)	<i>Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>

Защита срещу изтезания или жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание (Член 15)	<i>Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Защита срещу експлоатация, насилие и тормоз (Член 16)	<i>Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Защита на целостта и ненакърнимостта на личността (Член 17)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната и на съдебната власт</i>
Независим живот и включване в общността (Член 19)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България; Агенция за социално подпомагане; Агенция за хората с увреждания Агенция за качеството на социалните услуги; Агенция по заетостта; Фонд „Социална закрила“ Други компетентни органи на изпълнителната власт Общини</i>
Лична мобилност (Член 20)	<i>Агенцията за социално подпомагане Общини Фонд „Социална закрила“ Омбудсман на Република България; Комисия за защита от дискриминация; Други компетентни органи на изпълнителната власт</i>
Свобода на изразяване и на мнение, свобода на достъпа до информация (Член 21)	<i>Компетентните органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Зачитане на личната неприкосновеност (Член 22)	<i>Компетентните органи на съдебната власт; Омбудсман на Република България; Комисия за защита от дискриминация</i>
Уважение към дома и семейството (Член 23)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Образование (Член 24)	<i>Регионалните управления на образованието към МОН;</i>

	<i>Комисия за защита от дискриминация Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Здравеопазване (Член 25)	<i>Омбудсман на Република България; Комисия за защита от дискриминация Министерство на здравеопазването или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Абилитация и рехабилитация (Член 26)	<i>Омбудсман на Република България; Комисия за защита от дискриминация Министерство на здравеопазването; Национален осигурителен институт; Национална здравноосигурителна каса или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Работа и заетост (Член 27)	<i>Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“; Агенция за хората с увреждания; Агенция по заетостта или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Подходящ жизнен стандарт и социална закрила (Член 28)	<i>Агенция за социално подпомагане; Агенция за качеството на социалните услуги; Национален осигурителен институт; Общини; Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Участие в политическия и обществен живот (Член 29)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>

Участие в културния живот, почивка, свободно време и спорт (Член 30)	<i>Комисия за защита от дискриминация/ Омбудсман на Република България; или други компетентни органи на изпълнителната власт и на съдебната власт</i>
Статистика и събиране на данни (Член 31)	<i>Комисията за защита на личните данни или други компетентни органи на изпълнителната власт</i>
Международно сътрудничество (Член 32)	<i>Комисия за защита от дискриминация; Омбудсман на Република България или други компетентни органи на изпълнителната власт</i>

Жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания се разглеждат от съответните компетентни органи:

Омбудсманът е обществен защитник, който насърчава и защитава правата на човека и основните свободи, признати и от КПХУ без допускане на никакви ограничения.

Комисията за защита от дискриминация (КЗД) е независимият специализиран държавен орган за предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и осигуряване равенство на възможностите, в т.ч. на хората с увреждания. Комисията осъществява контрол по прилагането и спазването на законите, уреждащи равенство в третирането (*Законът за хората с увреждания е специален закон, гарантиращ правата на хората с увреждания по начин, който осигурява зачитане на човешкото им достойнство и равното им третиране в личния, обществен и политическия живот*).

Съветът за наблюдение, в чийто състав участват представители на правозащитните органи по правата на човека (омбудсмана на РБ и КЗД) изготвя становища, препоръки и предложения до отговорните институции за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на правата на хората с увреждания.

При установяване на нарушение на правата на хората с увреждания Агенцията за хората с увреждания докладва на компетентните органи за предприемане на действия.

За установяването на административни нарушения се сезират компетентните органи, отговорни за прилагането на съответната секторна политика в областта на правата на хората с увреждания, сред които:

- Агенцията за държавна финансова инспекция – за финансовите нарушения;
- Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" – за нарушения на задълженията, свързани с трудовата заетост;

- Регионалните управления на образованието – за нарушения в областта на образованието;
- Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", съответно от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" – за нарушения в областта на достъпния транспорт;
- Агенцията за социално подпомагане – за нарушения в областта на финансовата подкрепа и механизма лична помощ;
- За извършени нарушения при изработването на проектите, съгласуването, одобряването и издаването на строителните книжа, изпълнението на строежите в съответствие с издадените строителни книжа и неизпълнение на разпорежданията на компетентните органи при проектирането и строителството се прилагат административнонаказателните разпоредби и се издават актове за съставяне на нарушения по реда на Закона за устройство на територията;
- Общините, в рамките на предоставената им компетентност, предоставят мерки в подкрепа подобряване качеството на живот на хората с увреждания и в случаи на нарушени права по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания могат да бъдат сезирани за предприемане на съответни действия и др.

Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Компетентните органи поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.